

עירייה אינה חסינה מתובענות ייצוגיות

אחד התחומים המרכזיים בהם מטפלת המחלקה המנהלית של משרדנו הוא התחום המוניציפאלי – בין בליווי שוטף של רשויות מקומיות ובין בייצוג גופים כנגדן. לאחרונה ניתנה החלטה משמעותית על ידי כבוד השופטת שרה גדות בבית המשפט לעניינים מנהליים בתל אביב במסגרת בקשה לאישור תובענה ייצוגית כנגד עיריית תל אביב – יפו בענין גולן. להחלטה זו יכול ותהיה השפעה מהותית על קופת עיריית תל אביב. כן, החלטה זו מהווה תמרור אזהרה לכל ראש רשות מקומית בישראל.

תובענה ייצוגית הינו הליך בגדרו יכול אדם להגיש - בשם קבוצה גדולה של אנשים - תובענה המתייחסת למעשה, עסקה או סדרה של מעשים או עסקאות, הנוגעים לכל החברים באותה קבוצה. תכליתה של התובענה הייצוגית הינה: (א) יצירת הרתעה; (ב) מתן פיצוי מקום שבו הופרה חובה; וגם (ג) חסכון בעלויות משפט - הן לתובעים והן למערכת המשפט. במקרה גולן הוגשה בקשה לאישור תביעה כתובענה ייצוגית בגין גביית יתר על ידי עיריית תל אביב בסך של 83 ש"ח בגין גרירת רכב על ידי פקחי העירייה - סכום המהווה שלישי מסך הקנס, אשר נדרש מר גולן לשלם לקופת העירייה בגין גרירת הרכב וזאת בנוסף לקנס המוטל בגין חניה בניגוד לחוק.

על פי דין יכולה רשות מקומית לגבות כספים רק מכוח סמכות מפורשת המוענקת לה בחוק. בית המשפט קבע בהחלטתו, כי "עמלת הגרירה" נגבתה שלא כדין, מכיוון שאין כל הוראת חוק מפורשת, בין באמצעות חוק עזר עירוני ובין מכוח פקודת העיריות, המעניקה סמכות לעירייה לגבות. החלטה זו מעמידה את עיריית תל אביב במצב בו יתכן ותיאלץ לפצות אלפים שרכבם נגרר בתחומה החל משנת 2001, פיצוי העשוי להסתכם בסכומי עתק. מנתונים שמסרה העירייה, מידי שנה נגררים בתחומה כ- 95,000 מכוניות ומשמעות מספר זה הינו סיכון להחזר כולל של למעלה מ- 60,000,000 ש"ח - סכום אשר יכול בנקל למוטט כלכלית רשות מקומית. אין חולק, כי החלטה זו מהווה תמרור אזהרה ברור לכלל ראשי הרשויות, אשר לא אחת כלל אינם מודעים לפעולות הנעשות בתחומן. היעדר תשומת לב מצד ראשי הרשויות והנבחרים נובע, לא אחת, מחוסר ניסיון וחוסר מודעות לרבות אי הכרת המסגרת החוקית שעל פיה מורשים לפעול. החלטה זו בהחלט יוצרת אפקט הרתעתי חזק על ראשי רשויות המוזמנים לעשות בדק בית בהחלטות מנהליות אשר יש בהן כדי להעמיד הרשות המקומית בפני חשיפה לתובענות ייצוגיות. הרתעה זו צריכה להוות תמריץ לראשי רשויות להקפיד הקפדה יתרה שלא לפגוע בכיס תושביהם שלא כדין ולנהל את הרשות על פי אמות מידה הקבועות בחוק. כך, מומלץ לקבל יעוץ משפטי מונע באופן שוטף על ידי עורך דין המתמחה בתחום המוניציפאלי ומומלץ אף לשכור שירותים של עורך דין כאמור כדי לבחון את המצב הקיים ברשות – מעין הליך של "בדיקת נאותות" כמקובל בעסקאות בשוק האזרחי.

***מאת: עו"ד שלי מלכה**

* הכותב הינו עורך דין במחלקה המנהלית של משרד עורכי הדין אפיק תורג'מן ומתמקד בעיקר בתחום המוניציפאלי ומכרזים. אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המומחה בתחום בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו.

גליון מס' 4068
10/12/2009

מה בגליון?

מידע בלעדי

מכרזים

תוצאות מכרזים

מהעולם

עורכת: אילת אלוני-כהן 03-5635069

מחלקת שירות לקוחות: סימה אסביה 03-5635073

מחלקת מכירות: 03-5635000

מען: דרך פתח תקוה 98-96 תל אביב 67138

פקס: 03-5635075

מובהר בזאת כי המערכת אינה אחראית, במישרין או בעקיפין, לתוכן הפרסום ו/או לאמיתות מצגיו, לרבות כל מצג שיש בו להעיד על תכונות המפרסם או המוצר או השרות המוצע, והאחריות הבלעדית אפוא לתוכן הפרסום ולכל עניין המשתמע ממנו היא על המפרסמים בלבד.